

ศึกษาการใช้ตู้ книอ่านของผู้ปกครองในการส่งเสริมนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัย

A study of parents' using reading shelf on promoting young children reading habit

ชุตินา มณีสะอาด (Chutima maneesaard)*

สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์ (Suchinda Kajonrunsilp)**

บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ (Booncherd Pinyoanuntapong)***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการอ่านของผู้ปกครองก่อนและหลังการใช้ตู้ книอ่าน เพื่อศึกษานิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ตู้ книอ่าน และเพื่อเปรียบเทียบลักษณะการอ่านของผู้ปกครองกับนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ตู้ книอ่าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พ่อแม่และผู้ปกครอง 20 ครอบครัว ที่มีลูกในระดับปฐมวัย ในเขตอำเภอรอนดง จังหวัดสงขลา ที่เข้ามาใช้บริการตู้ книอ่านตลอดระยะเวลา 4 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ประกอบด้วย การใช้ตู้ книอ่าน แบบสอบถามลักษณะการอ่านของผู้ปกครองก่อนและ หลังการใช้ตู้ книอ่าน จำนวน 16 ข้อ แบบสอบถามนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ตู้ книอ่าน จำนวน 19 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 ตู้ книอ่านประกอบด้วย หนังสือจำนวน 150 เล่ม ที่ผ่านการคัดเลือกจาก หนังสือ 500 เล่ม หนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชน และ จากหนังสือคัดสรร “108 หนังสือดีเปิดหน้าต่างแห่งโอกาสในการพัฒนาเด็กปฐมวัย” และวารสารสำหรับเด็ก ซึ่งจัดวางหนังสือเป็น 2 ชั้น และจัดแบ่งประเภทของหนังสือเป็น 2 ตอน ตามพัฒนาการ ของเด็กปฐมวัย ไว้ดังนี้ ตอน มหัศจรรย์หนังสือนิทาน ได้แก่ หนังสือนิทานภาพสำหรับเด็ก และตอน สนุกสนานวารสารเด็ก ได้แก่ หนังสือนิทานสารที่เกี่ยวกับแม่และเด็ก วารสารสำหรับเด็ก นิตยสารสุขภาพเด็ก และหนังสือเรื่องสั้นสำหรับเด็ก และแผนการจัดกิจกรรมตู้ книอ่านซึ่งเป็นแผนกิจกรรมสำหรับผู้ปกครองใช้ปฏิบัติกับเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมนิสัยการอ่านประกอบการใช้หนังสือที่ยืมมาจากตู้ книอ่าน ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า t-test แบบ Dependent Samples และหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson

ผลการวิจัยพบว่า เมื่อทำการศึกษาลักษณะการอ่านของผู้ปกครอง ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมตู้ книอ่าน แล้วพบว่าลักษณะการอ่านของผู้ปกครองก่อนและหลังการจัดกิจกรรมมีความแตกต่างกัน

1. เมื่อทำการศึกษานิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมตู้ книอ่าน จากแบบสังเกตพฤติกรรมเด็ก และจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองแล้ว พบว่านิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเปลี่ยนแปลงไปเมื่อเด็กมาร่วมกิจกรรมตู้ книอ่าน
2. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนลักษณะการอ่านของผู้ปกครองและนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการใช้ตู้ книอ่านแล้ว พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การอ่าน การอ่านของผู้ปกครอง การส่งเสริมนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัย

Key word : Reading Parent's reading Young children reading habit

* นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

** อาจารย์ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

*** รองศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Abstract

The main purpose of this research were: To study reading characteristics of parents before and after reading shelf activities. To study young children reading habit before and after reading shelf activities and to compare reading characteristics of parents with young children reading habit before and after reading shelf activities. The subjects comprised of 20 parents of young children in Ranode District, Songkhla Province at using reading shelf for 4 weeks in the period.

The research instruments were: Reading Shelf and The reading characteristics questionnaire of parents before and after reading shelf activities. The questionnaire consisted amount 16 questions and The reading habit questionnaire of young children before and after reading shelf activities. The questionnaire consisted amount 19 questions with the reliability of 0.96. The Reading Shelf consisted of 150 books which chosen from the list of 500 Good Books for young children and teenagers, the 108 Good Books Window of Opportunity for Early Childhood Development, and young children magazines. The books shelf was organized in two level. The first level named as A Wonderful of Storytelling Books Series which felt of children picture books. The second level was A Funny for Young Children Magazine Series which consisted of mother & baby magazines, children's magazines, baby's health magazines, and children's pocket books. The activities plans for parents using to promoting their child reading habit during their reading together. The data were analyzed by using means, standard deviation, t-test dependent samples and pearson product-moment correlation coefficient.

1. The research results were : When this study To study reading characteristics of parents before and after reading shelf activities finding were difference.
2. When this study reading habit of young children before and after reading shelf activities finding were changes when young children at using reading shelf .
3. When also compared the difference of before and after score reading characteristics of parents with score reading habit of young children before and after reading shelf activities finding were difference with statistical significance at the level of .01

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ถึงแม้ปัจจุบันจะมีการสำรวจพบว่าประเทศไทยมีอัตราการรู้หนังสืออยู่ในระดับสูงกว่า ร้อยละ 90 แล้วก็ตาม แต่สถิติการอ่านของคนไทยกลับต่ำมาก จากผลการสำรวจของสำนักงาน สถิติแห่งชาติ พบว่าคนไทยอายุ 6 ปีขึ้นไป อ่านหนังสือน้อยลงจากเดิม กล่าวคือ ในปี พ.ศ.2548 มีสถิติการอ่านร้อยละ 69.1 แต่ในปี พ.ศ.2551 สถิติลดลงเหลือร้อยละ 66.3 เพราะเด็กมีความสนใจอื่น ๆ เช่น หันไปดูโทรทัศน์มากขึ้น จึงทำให้ อ่านหนังสือน้อยลง (สำนักงานสถิติเศรษฐกิจสังคมและ

ประชาติ 2, สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2552. ซึ่งมีผลทำให้จินตนาการของเด็กและคนไทยทั่วไปลดลง และครอบครัว ซึ่งเป็น สถาบันที่เล็กที่สุด จึงต้องมีบทบาทที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เด็กมีนิสัยการอ่าน โดยทำหน้าที่เป็นก้าวแรกที่แนะนำพาเด็กไปให้ถึงในการปลูกฝังนิสัยการอ่านให้แก่ เด็ก ๆ โดยเริ่มต้นจากการอ่าน “หนังสือสำหรับเด็ก” หรือ “หนังสือนิทาน” ให้เด็กฟัง เพราะหนังสือเหล่านี้มีถ้อยคำและจังหวะที่ไพเราะ อ่อนหวาน นุ่มนวลและมีภาพประกอบสีสันสวยสดงดงามเป็นสิ่งกระตุ้นความสนใจเด็กได้เป็นอย่างดี

และที่สำคัญครอบครัวจะต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้สัมผัสกับ “การอ่าน” อยู่เสมอ ๆ ในชีวิตประจำวัน พ่อแม่หรือบุคคลในครอบครัวเป็นแบบอย่างการอ่านที่ดีแล้วเด็กจะซึมซับนิสัยรัก การอ่านตั้งแต่เด็ก (รักการอ่าน นำชีวิตสู่ความสำเร็จ, 2552) และด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงต้องการส่งเสริมการอ่านให้เกิดขึ้นกับครอบครัวเป็นสถาบันแรกโดยเฉพาะพ่อแม่ผู้ปกครองที่จะเป็นแบบอย่างของนักอ่านที่ดีให้กับเด็กได้ เพื่อบ่มเพาะนิสัยการอ่านให้เด็กในระดับปฐมวัยได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาลักษณะการอ่านของผู้ปกครองก่อนและหลังการใช้ตุ๊กต่าน
2. เพื่อศึกษานิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ตุ๊กต่าน
3. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการอ่านของผู้ปกครองกับนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ตุ๊กต่าน

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พ่อแม่ผู้ปกครองที่ร่วมกิจกรรมตุ๊กต่านทั้งที่มีลูก ในระดับปฐมวัย และผู้ปกครองทั่วไป ในเขตอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น พ่อแม่และผู้ปกครองที่เลี้ยงดูเด็กในระดับปฐมวัย (อายุ 0-6 ปี) ในเขตอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา จำนวน 20 ครอบครัว

2. ตัวแปรที่ศึกษา

- 1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การใช้ตุ๊กต่าน
- 2) ตัวแปรตาม ได้แก่
 - (1) ลักษณะการอ่านของผู้ปกครอง
 - (2) นิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

- 1) การใช้ตุ๊กต่าน
- 2) แบบสอบถามลักษณะการอ่านของผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมก่อนและหลังการใช้ตุ๊กต่าน
- 3) แบบสอบถามนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ตุ๊กต่าน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้การเก็บข้อมูลแบบผสม (mixed method Record หรือ MMR) ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามทั้งก่อนและหลังการใช้ตุ๊กต่านการยืมหนังสือจากตุ๊กต่าน ของผู้ปกครอง และทำกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมตุ๊กต่าน ตลอดจนการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 20 ครอบครัว แล้วเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสอบถามลักษณะการอ่านของผู้ปกครองก่อนและหลังการใช้ตุ๊กต่าน ไปทดลองใช้ทดสอบกับกลุ่มประชากรที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน (Individual try out) เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งให้สมบูรณ์ โดยปรับปรุงเนื้อหาในข้อคำถามให้มีความชัดเจนและให้ผู้ปกครองเข้าใจได้ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการทดลองในครั้งนี้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาข้อมูล จากหนังสือ 500 เล่ม หนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชน และจากหนังสือ คัดสรร “108 หนังสือดี เปิดหน้าต่างแห่งโอกาสในการพัฒนาเด็กปฐมวัย” เพื่อคัดเลือกหนังสือ ที่เหมาะสมตามพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในตุ๊กต่านได้ทั้งหมด 150 เล่ม แล้วนำมาจัดวางหนังสือเป็น 2 ชั้น จัดแบ่งประเภทของหนังสือตามลักษณะของหนังสือที่เหมาะสมสำหรับเด็กตามหลักการของ จินตนา ไบกาซูยี (2534: 28-36) เป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 มหัศจรรย์หนังสือนิทาน และตอนที่ 2 สนุกสนานวารสารเด็ก
- 2) แผนการจัดกิจกรรม ตุ๊กต่าน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยการอ่านให้เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองดูแล โดยใช้หนังสือที่ยืมจากตุ๊กต่านมา

ดำเนินกิจกรรม เนื้อหาของแผนการจัดกิจกรรมที่ผู้อ่านจะเป็นคำแนะนำในการใช้หนังสือที่ยืมมาให้ผู้ปกครองสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยการอ่านให้เด็กปฐมวัยได้ด้วยตัวเอง

3) ศึกษาทฤษฎีแนวคิดหลักการจากหนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะ การอ่านของผู้ปกครอง และนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัย นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา มาสร้างแบบสอบถามลักษณะการอ่านของผู้ปกครองก่อนและหลังการใช้ตุ๊กตาอ่าน จำนวน 20 ข้อ โดยมีเนื้อหา ที่เกี่ยวกับลักษณะการอ่านหนังสือของผู้ปกครองในด้าน สภาพแวดล้อมในการอ่าน และด้านทัศนคติและการปฏิบัติในการอ่านของผู้ปกครอง โดยให้ผู้ตอบตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า 6 ระดับ คือ (6) มากที่สุด (5) มาก (4) บ้างหรือไม่ตรงบ้าง (3) น้อย (2) ไม่ตรงเลย (1) ไม่เคยปรากฏ และนำข้อมูล ที่ได้จากการศึกษา มาสร้างแบบสอบถามนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ตุ๊กตาอ่าน โดยจำนวน 20 ข้อ โดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการอ่านหนังสือของเด็กปฐมวัย ในด้านความพอใจในการดูหนังสือภาพ และด้านความสนใจในการอ่าน โดยให้ผู้ปกครองเป็นผู้ตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ (5) แสดงออกด้วยตนเองเสมอ (4) แสดงออกด้วยตนเองบ้าง (3) แสดงออกโดยพ่อแม่แนะนำ (2) ไม่แสดงออกเลย (1) ไม่เคยอ่านหนังสือร่วมกันกับลูก

4) นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอประธานและกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา และความชัดเจนของข้อคำถาม จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของประธานและกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์

5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของประธานและกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความตรง (Validity) ของเนื้อหา เพื่อตรวจการจัดหนังสือ เลือกหนังสือในตุ๊กตาอ่าน เพื่อตรวจเกณฑ์ในการใช้ตุ๊กตาอ่าน เพื่อตรวจแผนการจัดกิจกรรมที่ ผู้อ่าน เพื่อตรวจแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน ดังนี้

- (1) นักวิชาการทางการศึกษา
- (2) ผู้เชี่ยวชาญด้านหนังสือสำหรับเด็ก
- (3) ผู้เชี่ยวชาญด้านหนังสือและการจัด

ตุ๊กตาหนังสือ

(4) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัด และประเมินผล

6) จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากการลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดกิจกรรมที่ผู้อ่านกับจุดประสงค์แบบสอบถามลักษณะการอ่านของผู้ปกครองก่อนและหลังการใช้ตุ๊กตาอ่านกับจุดประสงค์ IOC และแบบสอบถามนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ตุ๊กตาอ่านกับจุดประสงค์ IOC และใช้เกณฑ์ IOC ใช้สูตรของ บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ (2545: 45) ได้ค่า IOC ของแผนการจัดกิจกรรมที่ผู้อ่านเท่ากับ 0.96 ได้ค่า IOC ของแบบสอบถามลักษณะการอ่านของผู้ปกครองก่อนและหลังการใช้ตุ๊กตาอ่าน ได้เท่ากับ 1 และได้ค่า IOC ของแบบสอบถามนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ตุ๊กตาอ่าน ได้เท่ากับ 1

7) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามลักษณะการอ่านของผู้ปกครองก่อนและหลังการใช้ตุ๊กตาอ่าน โดยนำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากร ที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน (Individual try out) โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach) (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2545: 220) นำคะแนนมาหาค่าความเชื่อมั่นของลักษณะการอ่านของผู้ปกครองได้เท่ากับ 0.97

8) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ ตุ๊กตาอ่าน โดยนำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากร ที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน (Individual try out) โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach) (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2545: 220) นำคะแนนมาหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.96

9) นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดทั้งฉบับที่ไม่รวมข้อนั้น (Item-Total Correlation) ซึ่งค่า r ที่ยอมรับได้ คือ ค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป สำหรับแบบวัดลักษณะการอ่านของผู้ปกครอง ก่อนและหลังการใช้ตุ๊กต่านอน พบว่า มีข้อคำถามที่มีค่า r จำนวน 16 ข้อ ที่คัดเลือกไว้ และแบบวัดนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ตุ๊กต่านอนนั้น พบว่า มีข้อคำถามที่มีค่า r จำนวน 19 ข้อ ดังนั้นแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับนี้จึงสามารถนำไปใช้กับกลุ่มทดลองจริงได้

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเพื่อ ศึกษาการใช้ตุ๊กต่านอนของผู้ปกครอง ที่ส่งผลต่อนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัย

1. สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามลักษณะการอ่านของผู้ปกครอง พบว่า คะแนนลักษณะ การอ่านของผู้ปกครองสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ทั้งรายด้านและโดยรวม แสดงว่าการจัดกิจกรรมตุ๊กต่านอนทำให้ผู้ปกครองมีลักษณะการอ่านเพิ่มขึ้น และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีคะแนนแตกต่างกัน โดยหลังการจัด

กิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม แสดงว่าการอ่านหนังสือของผู้ปกครองเมื่อได้รับการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมตุ๊กต่านอนเป็นระยะเวลาต่อเนื่องกันตลอด 4 สัปดาห์นั้นมีความแตกต่างกัน ผู้ปกครองมีสภาพแวดล้อมในการอ่านที่เหมาะสมขึ้น มีสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับอ่านหนังสือร่วมกันกับลูกที่บ้าน มีหนังสือเล่มใหม่ที่มาสนใจที่บ้านอยู่เสมอ เมื่อมีโอกาสผู้ปกครองจะยืมหนังสือมาอ่าน ที่บ้าน และสนใจซื้อหนังสือเข้าชั้นที่บ้านมากขึ้น ส่วนในด้านทัศนคติและการปฏิบัติในการอ่านของผู้ปกครองก่อนและหลังการจัดกิจกรรมมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน นั่นคือหลังการจัดกิจกรรมแล้วผู้ปกครองมีทัศนคติและการปฏิบัติในการอ่านดีขึ้น มีการพาลูกไปร้านหนังสือ การให้หนังสือเป็นของขวัญแก่ลูกในโอกาสสำคัญ ให้ความสำคัญกับการอ่านหนังสือทุกวัน อนุญาตให้ลูกซื้อหนังสือได้ด้วยตัวเอง ซื้อหนังสือที่สนใจมาอ่าน การไม่รู้สึกรำคาญที่ต้องอ่านหนังสือเป็นเวลานาน ติดตามข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ เล่นนทานให้ลูกฟังเมื่อมีเวลาว่างหรือการจัดกิจกรรมให้ลูกหลังจากอ่านหนังสือด้วยกัน แล้วเพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์แบบสอบถามลักษณะการอ่านของผู้ปกครอง ก่อนและหลังการใช้ตุ๊กต่านอน ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน มาหาคะแนนค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง

ตารางการศึกษาระดับลักษณะการอ่านของผู้ปกครอง ก่อนและหลังการใช้ตุ๊กต่านอนโดยรวม และรายด้าน

ลักษณะการอ่าน	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	X	S	ความหมาย	X	S	ความหมาย
สภาพแวดล้อมในการอ่าน	2.56	0.54	น้อย	5.30	0.47	มากที่สุด
ทัศนคติและการปฏิบัติในการอ่าน	2.70	0.64	น้อย	5.38	0.22	มากที่สุด
โดยรวม	2.67	0.54	น้อย	5.36	0.25	มากที่สุด

2. สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยโดยผู้ปกครอง หลังได้รับการจัดกิจกรรมแล้ว ผลการวิจัย พบว่า คะแนนนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ทั้งโดยรวม และรายด้าน แสดงว่าการจัดกิจกรรมตั้งนักอ่านทำให้เด็กปฐมวัยมีนิสัยการอ่านที่เพิ่มขึ้น และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลอง มีคะแนนแตกต่างกัน โดยหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม แสดงว่านิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยเมื่อได้รับการจัดกิจกรรมตาม

แผนการจัดกิจกรรมตั้งนักอ่านเป็นระยะเวลาต่อเนื่องกันตลอด 4 สัปดาห์นั้นมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น เด็กพอใจในการดูหนังสือภาพ ซึ่งเด็กจะแสดงออกได้ด้วยตนเองเสมอ และสนใจในการอ่านหนังสือซึ่งเด็กจะแสดงออกด้วยตนเอง ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์แบบสอบถามนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการใช้ตั้งนักอ่าน ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน มาหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง

ตาราง การศึกษาระดับนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการใช้ตั้งนักอ่านโดยรวม และ รายด้าน

นิสัยการอ่าน	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		
	X	S	ความหมาย	X	S	ความหมาย
ความพอใจในการดูหนังสือภาพ	2.36	0.89	เด็กแสดงออกโดยพ่อแม่แนะนำ	4.65	0.19	เด็กแสดงออกด้วยตนเองเสมอ
ความสนใจในการอ่าน	2.35	0.37	เด็กไม่แสดงออกเลย	4.20	0.32	เด็กแสดงออกด้วยตนเองบ้าง
โดยรวม	2.36	0.51	เด็กไม่แสดงออกเลย	4.39	0.21	เด็กแสดงออกด้วยตนเองบ้าง

1) สรุปผลจากการบันทึกแบบสังเกตพฤติกรรมเด็ก หลังได้รับการจัดกิจกรรมแล้ว ผลการวิจัยพบว่า เด็กสนใจฟังนิทานที่เล่า และสามารถชี้ภาพตามได้ ส่งเสียงหรือทำท่าทางประกอบตามตัวละครในเรื่องได้ รู้จักการเปิดหน้าหนังสืออย่างระมัดระวัง และสนุกกับการฟังนิทาน เล่าเรื่องซ้ำ ๆ ได้ และสามารถทำ กิจกรรมหลังเล่านิทานจบได้อย่างเต็มใจจากการบันทึกข้อมูลในส่วนนี้ทำให้ผู้ปกครองได้เห็นนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยได้ชัดเจนขึ้น เห็นความสำคัญของหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย ตลอดจนสามารถเข้าใจและส่งเสริมนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยได้ด้วยตนเอง

2) สรุปผลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง หลังได้รับการจัดกิจกรรมแล้ว ผลการวิจัยทำให้ได้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการอ่านหนังสือของเด็ก

ปฐมวัย และผู้ปกครองได้อย่างชัดเจน มากขึ้น หลังจากจัดกิจกรรมตั้งนักอ่าน ผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างหลายรายเห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือให้ลูกฟังมากขึ้น โดยเฉพาะหนังสือนิทาน ที่บ้านแทบไม่มีเลย และเมื่อได้ร่วมกิจกรรมแล้ว ที่บ้านของผู้ปกครองเริ่มมีหนังสือเพิ่มขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของครอบครัวในการสร้างนิสัยการอ่านที่ดีให้กับลูกได้

3. สรุปผลการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบลักษณะการอ่านของผู้ปกครองก่อนและหลังการใช้ตั้งนักอ่านและนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ตั้งนักอ่านพบว่า การใช้ตั้งนักอ่านทำให้ ลักษณะการอ่านของผู้ปกครองและนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งโดยรวมและรายด้าน ผู้วิจัยนำข้อมูล

จาก การวิเคราะห์แบบสอบถามลักษณะการอ่านของ มหาคะแนนค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏ ผู้ปกครองและนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและ ผลดังแสดงในตาราง หลังการใช้ตุ๊กต้อ่าน ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน

ตารางเปรียบเทียบลักษณะการอ่านของผู้ปกครองก่อนและหลังการใช้ตุ๊กต้อ่านกับนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อน และหลังการใช้ตุ๊กต้อ่าน โดยรวม และ รายด้าน

ลักษณะการอ่านหนังสือของ ผู้ปกครองก่อนและหลังการ ทดลอง	การทดลอง	\bar{X}	S	\bar{D}	S_D^-	t	p-value
สภาพแวดล้อมในการอ่าน	ก่อนทดลอง	2.56	0.54	2.74	0.56	21.91**	0.00
	หลังทดลอง	5.30	0.47				
ทัศนคติและการปฏิบัติในการ อ่าน	ก่อนทดลอง	2.70	0.64	2.68	0.70	17.23**	0.00
	หลังทดลอง	5.38	0.22				
โดยรวม	ก่อนทดลอง	2.67	0.54	2.69	0.61	19.79**	0.00
	หลังทดลอง	5.36	0.25				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางเปรียบเทียบนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ตุ๊กต้อ่าน โดยรวม และ รายด้าน

นิสัยการอ่านหนังสือของเด็ก ปฐมวัยก่อนและหลังการ ทดลอง	การทดลอง	\bar{X}	S.D.	\bar{D}	S_D^-	t	p-value
ความพอใจในการดูหนังสือ ภาพ	ก่อนทดลอง	2.36	0.89	2.29	0.87	11.80**	0.00
	หลังทดลอง	4.65	0.19				
ความสนใจในการอ่าน	ก่อนทดลอง	2.35	0.37	1.84	0.50	16.37**	0.00
	หลังทดลอง	4.20	0.32				
โดยรวม	ก่อนทดลอง	2.36	0.51	2.03	0.53	17.19**	0.00
	หลังทดลอง	4.39	0.21				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้นจึงสรุปผลการทดลองได้ว่า การใช้
ตุ๊กตาอ่านทำให้ลักษณะการอ่านของผู้ปกครอง และนิสัย
การอ่านของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม
มีความแตกต่างกัน และ การจัดกิจกรรมตุ๊กตาอ่านทำให้
เด็กปฐมวัยมีนิสัยการอ่านที่เพิ่มขึ้น และการใช้ตุ๊กตาอ่าน
ทำให้นิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัด
กิจกรรมเปลี่ยนแปลงไป

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องศึกษาการใช้ตุ๊กตาอ่านของผู้ปกครอง
ในการส่งเสริมนิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยในครั้งนี้
มีจุดมุ่งหมาย 3 ข้อ คือ

1. เพื่อศึกษาลักษณะการอ่านของผู้ปกครอง
ก่อน และ หลัง การใช้ ตุ๊กตาอ่าน ผลการศึกษา
จากแบบสอบถามลักษณะการอ่านของผู้ปกครองก่อน
และหลังการใช้ตุ๊กตาอ่าน พบว่า มีความแตกต่างกัน
ผู้ปกครองมีสภาพแวดล้อมในการอ่านที่เหมาะสมเพิ่มขึ้น
อยู่ในระดับมากที่สุด ($X = 5.30, S = 0.47$) และมีทัศนคติและ
การปฏิบัติในการอ่านเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด
($X = 5.38, S = 0.22$) เมื่อ เปรียบเทียบคะแนนลักษณะ
การอ่านของผู้ปกครองก่อนและหลังการใช้ตุ๊กตาอ่านแล้ว
พบว่า ผู้ปกครอง มีลักษณะการอ่านที่เพิ่มขึ้นทั้งโดยรวม
และรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หลังจากที่ผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยมาร่วม
กิจกรรมตุ๊กตาอ่านอย่างสม่ำเสมอและนำกิจกรรมไปจัด
ตามแผนกิจกรรมตุ๊กตาอ่านให้ลูกเป็นประจำแล้ว ผู้วิจัยเห็น
ถึงความกระตือรือร้นในการอ่านของทั้งผู้ปกครองและ
เด็ก ทำให้ผู้ปกครองมีบ้านที่เหมาะสมสำหรับอ่านหนังสือ
ร่วมกันกับลูกได้ บางรายใช้ การได้อ่านหนังสือร่วมกับ
ลูกเป็นกิจวัตรประจำวันของครอบครัว บางครอบครัว
ที่ไม่เคยอ่านหนังสือให้ลูกฟังเลย เมื่อมาเข้าร่วมกิจกรรม
ก็เริ่มหาหนังสือที่เหมาะสมมาอ่านให้ลูกฟัง พาลูกเข้า
ร้านหนังสือ หรือเล่นทานให้ลูกฟังทุกวัน กิจกรรมตุ๊กตาอ่าน
จึงเป็นสื่อนำทางในการอ่านให้ผู้ปกครองได้เห็นความสำคัญ
ของหนังสือ การอ่านหนังสือ เล่นทานให้ลูกฟัง และ
จัดกิจกรรมให้ลูกหลังจากอ่านหนังสือด้วยกันแล้วเพื่อ
ปลูกฝัง การสร้างนิสัยการอ่านให้กับเด็กปฐมวัยได้

จากการสนทนากับผู้ปกครองทำให้ผู้วิจัย
ทราบว่า จากการนำหนังสือไปอ่านให้ลูกฟัง ก็ทำให้
ผู้ปกครองได้เข้าใจลูกมากขึ้น กว่าที่จะปล่อยให้ลูกนั่ง
ดูซีดี หรือคอมพิวเตอร์แต่เพียงฝ่ายเดียว หนังสือจึงเป็น
สื่อกลางที่เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างกันได้เป็นอย่างดี
ผู้ปกครองบางรายให้สัมภาษณ์ว่า หนังสือช่วยเปลี่ยนแปลง
พฤติกรรมของลูกตนได้ คุณแม่ใช้ตัวละครในหนังสือ
นิทานสอนลูก เด็กยอมทำตามตัวละครทุกอย่าง ไม่ว่าจะ
เป็นการไปโรงเรียน การนอน หรือการเลือก รับประทานอาหาร
อาหารที่มีประโยชน์ ผู้ปกครองบางรายมีการปฏิบัติใน
การอ่านดีเยี่ยม เมื่อได้นำหนังสือที่ยืมมาจากตุ๊กตาอ่าน
ไปอ่านให้ลูกของตนฟังแล้วยังนำไปเล่าให้เด็ก ๆ
ที่โรงเรียนได้ฟังด้วย ทำให้หนังสือที่ตุ๊กตาอ่าน ได้ส่งต่อ
การอ่านไปสู่เด็กปฐมวัยที่ไม่มีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมใน
ครั้งนี้ด้วย และเมื่อผู้ปกครองได้นำแผนการจัดกิจกรรม
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้ ก็ทำให้เด็กสนุกกับการที่ผู้ปกครอง
มาอ่านหนังสือไปอ่านให้ฟัง และได้ทำกิจกรรมตามแผน
การจัดกิจกรรมด้วย เป็นการต่อยอดจากการฟังนิทานได้
อย่างมีความสุข และสนุกสนาน

2. เพื่อศึกษานิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อน
และหลังการใช้ตุ๊กตาอ่านผลการศึกษาจากแบบสอบถาม
นิสัยการอ่านของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ตุ๊กตาอ่าน
พบว่า มีความเปลี่ยนแปลงไป ($X = 4.39, S = 0.21$)
เด็กปฐมวัยมีนิสัยการอ่านที่เพิ่มขึ้น เด็กสามารถแสดงออก
ในการอ่านได้ด้วยตนเอง ในการดูหนังสือภาพ ($X = 4.65,$
 $S = 0.21$) และความสนใจในการอ่านเพิ่มขึ้น ($X = 4.20,$
 $S = 0.32$) เมื่อเปรียบเทียบคะแนนนิสัยการอ่านของ
เด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ตุ๊กตาอ่านแล้วพบว่า
เด็กปฐมวัยมีนิสัยการอ่านที่เพิ่มขึ้น ทั้งโดยรวมและรายด้าน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจาก
การสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม
ตุ๊กตาอ่าน ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า ก่อนการทดลอง เมื่อมีเวลา
ว่างผู้ปกครองจะใช้เวลากับการทำงานบ้าน ไปซื้อของ
และออกไปทำกิจกรรมนอกบ้านหรือ ไม่ก็เล่นเกม
คอมพิวเตอร์ ดูวิดีโอการ์ตูนร่วมกันกับลูก และมีหนังสือ
สำหรับเด็กที่บ้านน้อยหรือบางบ้านก็แทบไม่มีเลย มีแผ่น
ซีดีการ์ตูนมากกว่า และคิดว่าเป็นสิ่งเดียวที่ลูกสนใจมาก

ที่สุด แต่เมื่อลองยืมหนังสือไปอ่านและจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมตั้งแต่อ่านกับลูกแล้ว พบว่า หนังสือนิทานก็เป็นอีก สิ่งหนึ่งที่ลูกสนใจ และไม่เพียงแต่เฉพาะกลุ่มตัวอย่างเท่านั้นที่สนใจ ผู้ปกครองทั่วไปก็ให้ความสนใจ เข้ามาร่วมกิจกรรมตั้งแต่อ่านด้วยเช่นกัน นอกจากนี้จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า ยังมีกลุ่มเด็กประถมศึกษาจำนวนหนึ่งที่มีมักจะเข้ามายืมหนังสือจากตั้งแต่อ่านหลังเลิกเรียนทุกวัน และมีการชักชวนเพื่อน ๆ ในห้องมายืมเพิ่มขึ้นด้วย จึงทำให้ช่วงเวลาหลังเลิกเรียน บริเวณตั้งอ่านจะคึกคักมาก เด็กโตบางคนที่มายืมหนังสือไปกลับมายืมอีกและเล่าให้ผู้วิจัยทราบเรื่องราวในหนังสือเป็นอย่างไร และอยากจะทำหนังสือประเภทไหน ซึ่งส่วนใหญ่เด็กโตกลุ่มนี้จะอ่านและเลือกหนังสือได้ด้วยตัวเอง

3. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการอ่านของผู้ปกครองก่อนและหลังการใช้ตั้งอ่าน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า หลังการทดลองลักษณะการอ่านของผู้ปกครองสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ .01 และหลังจากมาร่วมกิจกรรมตั้งอ่านอย่างสม่ำเสมอและ

นำกิจกรรมไปจัดตามแผนกิจกรรม ตั้งแต่อ่านให้ลูกเป็นประจำแล้ว ทำให้เด็กในระดับปฐมวัยมีนิสัยการอ่านที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และสามารถอภิปรายได้ว่า จากการนำตั้งอ่านไปจัดกิจกรรมให้พ่อแม่และผู้ปกครอง ในเขตอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ในช่วงระยะเวลา ตลอด 4 สัปดาห์นั้น ผู้ปกครองทั่วไปและผู้ปกครองที่มีลูกในระดับปฐมวัยให้ความสนใจและให้ความร่วมมือเข้ามายืมหนังสือเป็นอย่างดี โดยเฉพาะการยืมหนังสือไปอ่านให้ลูกฟัง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการวิจัยเพื่อส่งเสริมนิสัยการอ่านให้เด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมเล่านิทานจากตั้งอ่าน และจัดกิจกรรมที่หลากหลายต่อยอดหลังจากเล่านิทานจบ โดยผู้วิจัยร่วมมือกับผู้ปกครอง จัดกิจกรรมนี้อย่างต่อเนื่อง
2. ควรให้ความรู้กับผู้ปกครองเรื่องการจัดกิจกรรมการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยให้หลากหลายกิจกรรม

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ**. กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2539). **การรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน**. ตุลาคม - ธันวาคม 2538.
กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีการเผยแพร่. สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมส่งเสริมการเกษตร
จินตนา ไบกาซูยี. (2534). **การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2534). **หนังสือสำหรับเด็ก, ในเอกสารการสอนชุดวิชา การพัฒนาพฤติกรรมเด็ก**. หน่วยที่ 14.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยไชยธรรมาธราช
- บุญเขต ภิญโญอนันตพงษ์. (2545). **การทดสอบแบบอิงเกณฑ์: แนวคิดและวิธีการ**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐาน
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มีเดีย จุฬา. (2549). ตุลาคม - ธันวาคม. รักการอ่าน. นำชีวิตสู่ความสำเร็จ. วารสารวิชาการ.9: 14-17.
- สมาพันธ์องค์กรเพื่อพัฒนาหนังสือและการอ่าน. (2542, ตุลาคม). 500 หนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชน
โครงการคัดสรรหนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ: แพลนบุ๊กเน็ต จำกัด.
- สำนักสถิติเศรษฐกิจสังคมและประชาคม 2 สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2552). **สรุปผลที่สำคัญการสำรวจการอ่าน
หนังสือของประชากร พ.ศ. 2551** กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด บางกอกบล๊อค